

Reģionu komitejas atzinums “Sports atpūtai un invaliditāte”

(2014/C 114/06)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Konteksta klasifikācija

1. vērš uzmanību uz faktu, ka pēc aplēsēm Eiropas Savienībā ir ap 80 miljoniem cilvēku ar invaliditāti, tātad aptuveni 15 % no visiem iedzīvotājiem. Tiek lēsts, ka vairāk nekā 40 % no iedzīvotājiem ir cilvēki ar kustību traucējumiem;
2. uzsver, ka cilvēku ar invaliditāti skaits var pieaugt, jo vecāka gadagājuma ļaudīm pieaug invaliditātes risks un arī kopumā paaugstinās saslimstība ar hroniskām slimībām. Tātad nākotnē Eiropas reģioniem būs jārisina papildu problēmas;
3. vērš uzmanību uz to, ka Eiropas Savienībā invaliditāti definē dažādi, turklāt par šī jēdziena juridisko definīciju bijušas daudzas diskusijas un atšķirīgas tā nozīmes interpretācijas. Invaliditāte ir kompleksa parādība ar daudzveidīgām izpausmēm; tā atspoguļo mijiedarbību starp personas fiziskajām un intelektuālajām iezīmēm un to sabiedrību, kurā šī persona dzīvo. Tādēļ ir jāievieš jēdziens “personas ar invaliditāti”;
4. norāda uz nepietiekamajām zināšanām un uz mītiem par invaliditātes reālajām sekām un uzsver, ka ir jākoncentrējas nevis uz nespēju, bet gan uz iespējām, kuras skaidri demonstrē sasniegumi sportā;
5. atzīst nozīmi un vērtību, kāda fiziskajai aktivitātei un sportam ir cilvēku ar invaliditāti dzīvē, un norāda, ka fiziskā aktivitāte un sports dod reālu ieguldījumu ES stratēģisko mērķu – tostarp stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu – sasniegšanā. Eiropā pēdējos gados panākts būtisks progress pielāgotajā sportā un īpašajos sporta veidos, kas paredzēti cilvēkiem ar invaliditāti. Visnesenākais piemērs ir paraolimpiskās spēles 2012. gadā Londonā, kad plašsaziņas līdzekļi ļoti plaši atspoguļoja paraolimpisko kustību un tās popularizēšanu.
6. vērš uzmanību uz to, ka sportam piemīt neapšaubāma vērtība cilvēku vispārējās labklājības nodrošināšanā, sniedzot iespējas cilvēku ar invaliditāti rehabilitācijai un spēju stiprināšanai, un ka iespēja nodarboties ar sportu pirmām kārtām ir viena no cilvēka pamattiesībām;
7. uzsver, ka “sports cilvēkiem ar invaliditāti” ir ļoti plaša kategorija, kurā var ietvert gan profesionālo (elītes) sportu, gan sportošanu atpūtas nolūkos, gan adaptētu fizisko audzināšanu, gan sportu rehabilitācijas mērķiem; nodarbjū klāsta daudzveidīguma dēļ šo jēdzienu definēt ir tikpat grūti kā paša sporta jēdzienu, ja ne vēl grūtāk. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc dažādos Eiropas reģionos izpratne par to ir atšķirīga. Jēdzienam “fiziskā aktivitāte” saistībā ar sportu ir vairākas nianšes, tas nozīmē, ka fiziskā aktivitāte var būt saistīta ar sporta nodarbībām, atpūtu, veselīgu dzīvesveidu utt. Jebkurā gadījumā to, kāpēc cilvēks sporto, izlemj katrs individuāli, lai gan neapšaubāmi sporta nodarbības parasti uzlabo gan fizisko, gan garīgo veselību ikvienam;
8. norāda, ka uz šo jomu attiecināmie un tās dalībnieku izmantotie dažādie termini un koncepcijas ir temats plašām diskusijām. Šajā atzinumā izmantots termins “sports cilvēkiem ar invaliditāti”, kurš ietver uz cilvēku orientētu pieeju un kura nozīmē ietverts universālums;

9. uzsver nepieciešamību pilnībā respektēt subsidiaritātes principu un sporta pārvaldības struktūru, arī brīvo sporta organizāciju, autonomiju. Šajā atzinumā paustie Komitejas ierosinājumi paredzēti kā katalizators, kas padziļinās dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību īstenoto pasākumu ietekmi un palīdzēs mainīt cilvēku ar invaliditāti attieksmi pret savām spējām sabiedrībā kā tādā;

Politiskais pamatojums

10. pauž gandarījumu un atbalsta to, ka sports cilvēkiem ar invaliditāti tiek atzīts vairākās ES politikas jomās; uz to ir norādes arī invaliditātes stratēģijā 2010.–2020. gadam ⁽¹⁾, Komisijas paziņojumā "Attīstīt Eiropas dimensiju sportā" ⁽²⁾ un Komisijas Baltajā grāmatā par sportu ⁽³⁾;

11. tomēr pauž nožēlu, ka Eiropas Komisijas sākotnējā priekšlikumā par "Erasmus+" – jauno ES programmu "Izglītība, apmācība, jaunatne un sports 2014.-2020." – nav nekādas norādes uz cilvēkiem ar invaliditāti; tāpēc aicina jaunajā programmā, ko pašreiz apspriež, iekļaut skaidru norādi uz nepieciešamību veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, cilvēkiem ar invaliditāti atvieglot piekļuvi sporta aktivitātēm;

12. piekrīt, ka nacionālās valdības, reģionālās un vietējās pašvaldības katra savas kompetences un finansiālo iespēju ietvaros var ievērojami attīstīt cilvēkiem ar invaliditāti domātā sporta jomu, tostarp to popularizējot un veicinot ieguldījumus sporta infrastruktūrā un ar sportu saistītos ilgtermiņa pasākumos un uzsver, ka jānodrošina finansējums projektiem tajos reģionos, kur skolu un citu izglītības iestāžu infrastruktūra nav pietiekami attīstīta un bērniem ar invaliditāti nav iespēju sportot vai arī šādas iespējas ir ierobežotas;

13. attiecībā uz publiskās lietošanas objektu izmantošanu publiskajām iestādēm ir pienācīgi jāņem vērā invalīdu sporta vajadzības, lai tiktu nodrošināti līdzvērtīgi dzīves apstākļi cilvēkiem ar invaliditāti. Šajā sakarā būtisks faktors ir piekļuves iespējas;

14. apliecina īpašo lomu, kāda ir ieinteresētajām personām, kuras darbojas cilvēku ar invaliditāti sporta jomā, jo šāda veida sports var veicināt sociālo iekļaušanu, integrāciju un iespēju vienlīdzību;

15. vērš uzmanību uz to, ka sportu cilvēkiem ar invaliditāti nereti šķiet pieminam tikai konkrētā kontekstā, proti, saistībā ar sociālo iekļaušanu. Ir nepieciešams plašāks skatījums, un ir jānošķir dažādie veidi, kādos var izpausties sports cilvēkiem ar invaliditāti: tas var būt profesionālais (elites) sports, sportošana kā vaļasprieks, fiziskā audzināšana, sporta nodrošinātās izglītības un apmācības iespējas, adaptētas fiziskās aktivitātes, rehabilitācija ar sporta palīdzību vai sports ar konkrētu ārstniecisku mērķi;

16. aicina plašāk atzīt attiecīgos nozares pārstāvjus visos vispārējā sporta attīstības un izvērtēšanas pasākumos, kurus atbalsta ES iestādes. Būtu jāapsver iespējas piešķirt īpašus resursus, lai šāda iesaiste būtu iespējama, kā arī īpašas apmācības sporta nozarē iesaistītajam profesionālajam tehniskajam personālam;

17. aicina sagatavot vispusīgu stratēģijas dokumentu, kura pamatā būtu pašreizējās politikas jomas un kurš būtu īpaši veltīts cilvēku ar invaliditāti sportam, tādējādi nosakot prioritātes šīs jomas svarīgākajiem jautājumiem;

Konkrēti problēmjaudājumi. Sportošana

18. norāda: lai gan pieaug politiskā ieinteresētība mudināt cilvēkus ar invaliditāti iesaistīties sporta pasākumos, līdzdalība joprojām ir pārāk zema. Viens no iemesliem ir ierobežotā piekļuve tādai sporta infrastruktūrai, kas pielāgota cilvēkiem ar invaliditāti;

⁽¹⁾ COM(2010) 636 final

⁽²⁾ COM(2011) 12 final

⁽³⁾ COM(2007) 391 final

19. norāda, ka līdzās fiziskiem un sociālekonomiskiem, kā arī saziņas šķēršļiem sportošanu kavē arī ar kultūru saistīti ierobežojumi un psiholoģiski faktori, tostarp attieksme, ar kādu pret invaliditāti izturas vispārējā sporta pasākumu organizatori un iesaistītās puses. Šāda attieksme rodas zināšanu un resursu trūkuma dēļ, saskaroties ar atšķirīgu situāciju. Būtu jāorganizē informācijas kampaņas un apmācību kursi, lai sekmētu cilvēku ar invaliditāti iekļaušanu sporta pasākumos. Pirms ikviena sporta pieejamības uzlabošanas pasākuma būtu rūpīgi jāapsprīžas ar šīs jomas ieinteresētajām personām, jo dažādām grupām var būt vajadzīgs dažāda veida atbalsts;

20. piekļuves iespēju pilnveidošana, attiecinot to uz fizisku piekļuvi sporta infrastruktūrai un labāku saziņu, ir izšķirošs sākuma punkts, lai paaugstinātu līdzdalības rādītājus;

21. aicina rīkot koordinētas kampaņas, kas veicinātu izpratni par esošajām sportošanas iespējām. Kampaņas var organizēt Eiropas līmenī, taču to adresātam jābūt vietējai un reģionālajai kopienai, kurai domāts konkrētais ierosinātais piedāvājums. Ir tieši jāuzrunā un jāinformē paši cilvēki ar invaliditāti. Ideālā gadījumā minētajām kampaņām būtu jāsaņem atbalsts no vispārējā sporta pārvaldības struktūrām, no nacionālo sporta veidu organizācijām, no cilvēku ar invaliditāti sporta organizācijām un no cilvēku ar invaliditāti organizācijām (apvienībām); turklāt ir svarīgi organizēt informācijas kampaņas ne tikai cilvēkiem ar invaliditāti, bet arī plašai sabiedrībai, lai palīdzētu saprast, akceptēt, integrēt cilvēkus ar invaliditāti un mācīties, kā viņiem palīdzēt. Ir maksimāli jāsekmē cilvēku ar invaliditāti autonomija, kā arī jāmudina un jāpalīdz viņiem ierosināt, popularizēt un organizēt šādus pasākumus;

22. uzsver, ka katrai mērķa grupai var būt nepieciešama individuāla pieeja atbilstīgi grupas specifiskajām iespējām, vecuma kategorijai un sociālajam stāvoklim; sevišķa uzmanība un atbalsts vajadzīgs jauniešiem. Jāņem vērā arī sporta infrastruktūra katrā dalībvalstī, kā arī vietējās un reģionālās īpatnības. Būtu jāatbalsta kvalitatīvas, pieejamas un regulāri atjaunojamas informācijas nodrošināšana, lai dažādas mērķa grupas varētu pastāvīgi saņemt informāciju par pieejamajām sportošanas iespējām. Šādas informācijas izplatīšanu un pieejamību var veicināt, rosinot un atbalstot attiecīgas organizētas kustības plašāku izvērsanu vietējā līmenī;

23. vietējā un reģionālajā līmenī jābūt pieejamam īpaši pielāgotam transporta tīklam, lai cilvēkiem ar invaliditāti dotu iespēju nokļūt sporta iestādēs un nodarboties ar sportu gan kā amatieriem, gan profesionāliem sportistiem;

24. uzsver, ka ļoti liela nozīme ir vecākiem, jo viņi palīdz jauniešiem iesaistīties sporta pasākumos, savukārt nozares mugurkauls ir brīvprātīgie. Tāpēc ir jāuzlabo informētība par brīvprātīgo darba nozīmi, un ir jādomā par tādu struktūru veidošanu, kuras atlasītu un apmācītu brīvprātīgos, kā arī jānodrošina viņu ieguldījuma atzīšana un apbalvošana;

25. iesaka izveidot informatīvu platformu par ES sporta objektiem, kā arī pilnīgi pieejamu tīmekļa vietni, kurā cilvēki ar invaliditāti varētu uzzināt par sporta infrastruktūru, tehniskajām iespējām utt. savā dzīvesvietā;

26. vērš uzmanību uz to, ka atsevišķas iedzīvotāju grupas saskaras ar divkāršu un pat trīskāršu diskrimināciju, ja šie cilvēki ir ne tikai ar vienu, bet ar vairāku veidu invaliditāti, ir imigranti, pieder kādai minoritātei vai cieš no sociālas atstumtības, kuras saknes ir homofobija vai ar dzimumu saistīti aizspriedumi. Atbalsts un vienlīdzīga piekļuve sporta pasākumiem ir jānodrošina visiem;

27. norāda, ka sports cilvēkiem ar invaliditāti nedrīkst palikt vispārējās sporta sistēmas nomalē un ka tā iekļaušanās vispārējā sporta sistēmā, kas izpaužas kā atbildības par sportu cilvēkiem ar invaliditāti pārvirzīšana uz vispārējās sporta sistēmas organizācijām, šķiet, jau ir kļuvusi par svarīgu politikas mērķi. Tāpēc ir jāpanāk, ka cilvēku ar invaliditāti sporta iekļaušana vispārējā sporta sistēmā progresē un ka dažādus organizēšanas veidus, modeļus un struktūras var izmantot paralēli atbilstoši cilvēku ar invaliditāti faktiskajām spējām un viņu iekļaušanas nolūkā;

28. attiecīgajām sporta federācijām būtu jāveicina cilvēku ar invaliditāti iesaistīšanās sporta nodarbībās, veidojot saikni un ņemot vērā nozīmi, kāda ir sporta federācijām, kuras galvenokārt organizē sporta pasākumus cilvēkiem ar invaliditāti un kuras jāatbalsta, lai tās veiktu savu uzdevumu attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti;

29. sporta federācijām būtu jānodrošina sporta organizācijas piedalīties to pilnsapulcēs bez balsstiesībām arī tad, ja minētās organizācijas nav šādu federāciju locekles, bet to mērķis ir cilvēkiem ar invaliditāti paredzētu sporta pasākumu sekmēšana;

30. pamatojoties uz apzinātajiem piemēriem, konstatē, ka tūrisma sasaiste ar amatieru sporta plašo iespēju klāstu ir labs paņēmieni, kā panākt, lai cilvēki ar invaliditāti sāktu iepazīt sportu un lai tādējādi paaugstinātos gan līdzdalības līmenis, gan sabiedrības izpratne par cilvēku ar invaliditāti spējām;

31. sporta tūrisma reklāmā iekļaut kvalitatīvu, aktualizētu informāciju par sporta pasākumiem cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī informāciju par transportu un īpašu piekļuvi sporta infrastruktūrai;

Konkrēti problēmjaucājumi. Izglītība

32. atzīst: lai sports cilvēkiem ar invaliditāti varētu pienācīgi attīstīties, ir vajadzīgi speciālisti ar attiecīga līmeņa izglītību vai apmācību;

33. uzskata: pat tad, ja pret cilvēkiem ar invaliditāti netiek vērsti aizspriedumi, viņi tomēr var tikt atstumti, jo liela daļa sabiedrības nezina, kā pret viņiem izturēties un kā viņus iesaistīt sporta pasākumos un struktūrās. Ir vajadzīga saskaņota informēšana, piemēram, izglītības un apmācības iniciatīvas, kas būtu vērstas ne vien uz personām, kas tieši saistītas ar sporta dzīves organizēšanu, bet galvenokārt uz visu sabiedrību; šim nolūkam var izmantot apmācības rīkus, kas viegli pieejami tiešsaistē. Tālab līdztekus ir jāpalielina izpratne par cilvēku ar invaliditāti tiesībām, vajadzībām un spējām;

34. uzsver, ka fiziskajai audzināšanai un sportam jābūt pieejamam ikvienam skolēnam un ka invaliditāte nedrīkst būt par šķērslī skolēna iekļaušanai skolas sporta programmās. Nereti tieši skolas sporta nodarbībās jaunieši iemīl sportu un sāk veidoties par aizrautīgiem sportotājiem; tieši tas pats sakāms par jauniešiem ar invaliditāti. Turklāt sportiska gaisotne skolā – tā ir iespēja izglītot arī veselos skolēnus un iemācīt viņiem izprast klasesbiedru spējas. Šajā ziņā būtu īpaši jāstimulē tādu programmu izstrāde, kuru mērķis būtu visiem pieejams sports. Labs piemērs, kas palīdz mainīt attieksmi pret cilvēku ar invaliditāti spējām, ir ideja par “pretvirziena integrāciju”, proti, jauno sportistu un sievieti, kam nav invaliditātes, iesaistīšana cilvēkiem ar invaliditāti domātajā sportā. Ir jāatbalsta un jāattīsta arī tādas iniciatīvas kā, piemēram, “Sportojam kopā”. Lai šādu mērķi sasniegtu, būtiski ir nodrošināt speciālu izglītību un apmācību izglītības iestāžu skolotājiem, pievēršot īpašu uzmanību fiziskās audzināšanas skolotājiem, kā arī nodrošināt bērnu ar invaliditāti vecākiem piekļuvi informācijai par dažādām pieejamajām sporta nodarbībām;

35. norāda, ka daudzkārt netiek pietiekami izmantotas treneru zināšanas un pieredze, jo trūkst komunikācijas un koordinācijas starp sporta jomu, kas paredzēta cilvēkiem ar invaliditāti, un vispārējā sporta jomas ieinteresētajām personām. Būtu jāizvērs kopīgas, uz šīm organizācijām vērstas un uz sadarbību orientētas apmācību iniciatīvas, ko atbalstītu izglītības struktūras un publiskās iestādes;

36. lai nepieļautu cilvēku ar invaliditāti atstumšanu, iesaka pielāgošanas procesos ciešāk iesaistīt augstākās izglītības pārstāvjus. Šīs iesaistīšanas mērķis būtu rosināt pārmaiņas topošo sporta pedagogu apmācībā, lai viņi varētu gūt skaidrāku priekšstatu par dažādajām veselības problēmām, ar kurām saskaras viņu audzēkņi;

37. uzskata, ka ir jāuzlabo sporta cilvēkiem ar invaliditāti tēls. Jāatbalsta profesionālais (elītes) sports cilvēkiem ar invaliditāti un jāatzīst, ka viņu sasniegumi ir pielīdzināmi tiem, kurus guvuši elītes līmeņa sportisti bez invaliditātes. Ir vispārēji atzīts, ka attieksmes maiņu noteikti var sekmēt informētība par sportistu ar invaliditāti sasniegumiem profesionālajā (elītes) sportā. Tāpēc ļoti svarīga ir komunikācijas stratēģija par īpašajām olimpiskajām un paralimpiskajām spēlēm;

38. atzīst, ka sports cilvēkiem ar invaliditāti ir ļoti atkarīgs no brīvprātīgajiem. Kvalitatīvai brīvprātīgo apmācībai arī turpmāk ir vajadzīgs atbalsts. Zināmā mērā tā ir jāpielāgo ieinteresēto personu vajadzībām. Turklāt arvien svarīgāka kļūst brīvprātīgo darba pārvaldība. Organizācijām, kas darbojas sportā cilvēkiem ar invaliditāti, ir jāpilnveido sava darbība, ieviešot kvalitatīvus cilvēkresursu pārvaldības un attīstības instrumentus. Lai uzlabotu kvalitāti, ir jāapmāca profesionāļi. Viņiem ir svarīga nozīme vēl jo vairāk tāpēc, ka darbība virzīta uz īpašu mērķauditoriju. Jāpanāk, lai struktūras būtu profesionālas;

39. pauž nožēlu, ka nereti netiek pietiekami novērtēts cilvēku ar invaliditāti potenciāls. Cilvēkiem ar invaliditāti sporta nodarbības var palīdzēt stiprināt personības attīstību un tādējādi sniegt arī svarīgu ieguldījumu sekmīgai profesionālajai integrācijai;

40. atbalsta ES pamatnostādnes par sportistu dubultkarjeru⁽⁴⁾, kurās uzsvērts, ka gan vispārējā sportā, gan sportā cilvēkiem ar invaliditāti liels panākums būtu, ja dubultkarjeras atbalsta pasākumi tiktu līdzvērtīgi vērsti uz visiem sportistiem. RK pilnībā atbalsta vadlīnijās izteikto viedokli: tā kā daudzas sporta disciplīnas cilvēkiem ar invaliditāti ir integrētas vispārējās sporta organizācijās, šai grupai pievēršama īpaša uzmanība, garantējot vienlīdzīgu attieksmi un īpašu specialitātes novirzienu izstrādi tad, ja nevar izmantot veselo sportistu specialitātes novirzienus;

41. norāda, ka nozarei jau patlaban jācenšas stiprināt savu jauno sportistu un sportistu-sieviešu spējas un iespējas, atbalstot viņu personisko izaugsmi. Šajā saistībā būtu jāsniedz atbalsts īpašām izglītības iniciatīvām, ko jaunajiem sportistiem un sievietēm piedāvā sporta pasākumos;

Konkrēti problēmjautājumi. Veselība

42. atzīst sporta lielo nozīmi veselības uzlabošanā un attiecīgajā audzināšanā un uzsver īpašo saikni starp pielāgotām fiziskajām nodarbībām un cilvēku ar invaliditāti rehabilitāciju gan viņu fiziskās, gan garīgās veselības aspektā;

43. atbalsta ES ekspertu grupas "Sports, veselība un dalība" veikto darbu – šo grupu apstiprināja Padome, lai tā ierosinātu pasākumus, kas veicina veselību uzlabojošas fiziskas aktivitātes un līdzdalību vietējā līmeņa sporta pasākumos, un līdz 2013. gada vidum noteiktu attiecīgos pasākumus; RK stingri aicina nepārprotami atzīt un atbalstīt sporta un fiziskās aktivitātes ārstniecisko nozīmi cilvēku ar invaliditāti dzīvē;

44. pieņem zināšanai ES ekspertu grupas "Antidopings" paveikto – šai grupai Padome uzdeva sagatavot ES nostāju par Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) izstrādātā pasaules antidopinga rīcības kodeksa pārskatīšanu – un atzīst labas sporta pārvaldības nozīmi. RK iesaka ~~tajā~~ vairāk iesaistīt arī paralimpiskās kustības ieinteresētās personas;

45. uzskata, ka visos daudzgadu finanšu shēmas finansēšanas instrumentos jāiekļauj jautājums par pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti;

Konkrēti problēmjautājumi. Finansiāls un strukturāls atbalsts

46. atzīmē sportam veltītas budžeta pozīcijas izveidi programmas "Erasmus+" priekšlikumā, ko pašreiz apspriež. Tomēr aicina Eiropas Komisiju "Erasmus+" programmas vadlīnijās izmantotajiem skaidri norādīt uz sportu cilvēkiem ar invaliditāti un minētās grupas sportu atzīt par vienu no prioritātēm programmas pasākumos, kas veltīti sportam;

47. iesaka Komisijai veicināt konkrētus pasākumus tādu vietējā un reģionālā līmeņa projektu sekmēšanai, kuri stimulētu sportu cilvēkiem ar invaliditāti;

48. uzskata, ka nozarē vērojama zināma sadrumstalotība starp dažādiem ES instrumentiem, kuriem ir līdzīgi mērķi. Ļoti vēlama būtu gan lielāka saskaņotība, gan ilgtermiņa finansēšanas saistības vismaz galvenajiem nozares pārstāvjiem Eiropas līmenī;

49. lai vietējā un reģionālā līmenī attīstītu visiem pieejamas sporta infrastruktūras izveidi, aicina izmantot struktūrfondus. Turklāt ir būtiski, izmantojot programmu "Apvārsnis 2020", finansēt pētījumus par tehnoloģijām, kas saistītas ar sportu cilvēkiem ar invaliditāti. Ļoti svarīgi ir ieguldījumi pētniecībā un inovācijā, īpaši ar augstskolu un nozares uzņēmumu starpniecību. Daudzi profesionāļi minētajā jomā patlaban izstrādā doktora disertācijas. Īpaša uzmanība jāpievērš sportam kā terapijas līdzeklim, piemēram, reitterapijai;

50. aicina ES iestādes turpināt ilgtermiņā atbalstīt tādus sporta pasākumus, kas būtu pieejami visiem – īpaši jauniešiem ar invaliditāti;

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

51. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām savu institucionālo pilnvaru ietvaros ir ievērojama nozīme Eiropas dimensijas attīstīšanā sportā cilvēkiem ar invaliditāti;

⁽⁴⁾ <http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c3/dual-career-guidelines-final.pdf>

52. uzsver, ka ir jāpaplašina vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība, pamatojoties uz kopīgi ar Eiropas Komisiju, Padomi un valstu pārvaldes iestādēm, kas atbild par sportu, cilvēkiem ar invaliditāti un viņiem domātajiem sporta pasākumiem, izstrādāto programmu, un iekļaut viņus vispārējā sporta sistēmā. Pašvaldībām ir iespējas tuvināt Eiropas Savienību un vietējo līmeni, jo tām sasniedzamas ir gan klubu, gan skolu, gan vecāku iniciatīvas;

53. atzīst, ka it īpaši vietējā un reģionālajā līmenī ir uzkrāta pieredze un izveidotas strukturālas partnerības, ar kurām var veicināt cilvēkiem ar invaliditāti domāta sporta attīstību un cilvēku ar invaliditāti līdzdalību tajā. Komiteja aicina apmainīties ar šo pozitīvo pieredzi un ar attiecīgu ES iestāžu un ieinteresēto personu atbalstu ir gatava to popularizēt. Viens no problemātiskākajiem uzdevumiem ir savāktā materiāla tulkošana, kas būtu jāatbalsta. Būtu jāizskata iespēja izveidot sistēmu, kā atbalvot izcilus risinājumus;

54. atzinīgi vērtē sistēmu, kas paredz, ka reģionos ir personas, kuras atbild par cilvēkiem ar invaliditāti domātā sporta attīstību. Minētās personas varētu nodrošināt labas prakses apmaiņas un īstenošanas kontaktpunktus – piemēram, ar IT rīku palīdzību –, kā arī saikni starp Eiropas politiku un reālo dzīvi reģionos. Eiropas projektu izstrāde un īstenošana paraugprakses apmaiņas nolūkā dos iespēju rast konkrētus risinājumus kopējām problēmām, kā arī uzzināt par citu reģionu un valstu vajadzībām;

Papildu secinājumi

55. pieņem zināšanai pirmās iniciatīvas par Eiropas Sporta nedēļas iedibināšanu un uzsver nepieciešamību iekļaut konkrētus sporta veidus, kas piemēroti cilvēkiem ar invaliditāti, visiem pieejamos sporta pasākumos. Komiteja uzsver, ka būtu jāizveido arī "Eiropas Sporta diena cilvēkiem ar invaliditāti", kas notiktu katru gadu;

56. norāda, ka trūkst salīdzināmas informācijas par nozares stāvokli reģionos, un aicina izveidot procedūras ticamu datu vākšanai. Šajā nolūkā varētu, piemēram, pasūtīt īpašu Eurobarometra pētījumu par sportu cilvēkiem ar invaliditāti vai vismaz ar specifiskākiem, šim tematam vērtīgiem jautājumiem papildināt nākamās aptaujas, ko Eurobarometrs veiks sporta un/vai invaliditātes jomā;

57. stingri iesaka izveidot Eiropas ekspertu grupu "Sports cilvēkiem ar invaliditāti", kura ņemtu vērā šīs jomas specifiskos mērķus un pievērstos ieguldījumam, ko var dot plašs attiecīgo ieinteresēto personu loks. Minētā Eiropas ekspertu grupa varētu rezultatīvi darboties šādos virzienos:

— semantiskā līmenī

— lai veicinātu izpratni, ierosināt kopīgas definīcijas tādiem jēdzieniem kā, piemēram, 'sports cilvēkiem ar fizisku invaliditāti', 'sports cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem' un 'sports cilvēkiem ar nevienlīdzīgu spēju līmeni',

— tehniskā līmenī

— vākt un apkopot raksturīgāko reģionālā un vietējā līmeņa pieredzi, lai veicinātu tās modelēšanu un izplatīšanu.

— nodrošināt politiskajā līmenī izpratnes veicināšanai vajadzīgos tehniskos līdzekļus un dot iespēju Reģionu komitejai būt par mobilizējošu virzītājspēku šajā jomā, kurā reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir noteicošā loma.

Brisele, 2013. gada 29. novembrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO